

har betalt mit, og Stat og Kommune har betalt deres ifølge bestaaende Love, og nu kommer jeg — og det gør man, enten det er ved 60 Aars eller 65 Aars Alderen — og kræver Aldersrenten som en Ret, jeg kommer ikke med en Begæring om at faa den. Men her vil det kommunale Raad komme til at skønne lige saa vel i Fremtiden som hidtil, og det er ikke den Maade, hvorpaa man opdrager stovte og støtte Folk, det tror jeg i alt Fald ikke paa.

Derfor kan jeg ikke deltage i den Hymne, om jeg saa maa sige, der lyder om, at Loven vil bringe Glæde og Lykke. Jeg tror ikke, den vil bringe Glæde nogetsteds, jeg kan ikke se, hvor det skulde være; den skal bringe Udgifterne ned fra den Højde, som den nuværende Lov har bragt dem op til. Efter hvad jeg kan se, er der kun eet Fremskridt i dette Lovforslag, nemlig dette, at det fastslaar, at Kommunerne ikke vil være i Stand til at bære den Byrde, som denne Lov vil paalægge dem, det fastslaas derved, at Staten nu skal begynde med at yde 5 Mill. Kr. Jeg har den Opfattelse, at disse 5 Mill. Kr. kun er en lille Begyndelse; den Maade, hvorpaa man her fastsætter Aldersrenten, vil medføre, at Kommunerne vil komme den ene efter den anden og sige: Vi kan ikke bære Udgifterne. Jeg er, som sagt, bange for, at de 5 Mill. Kr. kun vil være en Draabe i Havet.

Holger Andersen: Det foreliggende Lovforslag om Aldersrente er utvivlsomt, som ogsaa det ærede Medlem Hr. N. P. Jensen sagde, et af de mest betydningsfulde og vidtrækkende Lovforslag, der har været fremme i indeværende Rigsdagssamling; det gælder, hvad ogsaa Forhandlingerne i dette høje Ting har vist, i finansiel, i økonomisk og i social Henseende. At det er ethvert Kultursamfunds Pligt at række de gamle, der har et langt arbejdsfyldt Liv bag sig, en hjælpende Haand, er noget, man fra alle Sider vil være enig om, og enhver Lovgivning, der tager Sigte paa at forbedre gamle trængende Menneskers Kaar og betrygge deres Tilværelse, vil derfor ogsaa være sikker paa at blive mødt med Sympati og Forstaaelse. Alle de mange Taler, der er holdt i dette Ting, baade om Lovforslagets Principper og dets Enkeltheder, er et tilstrækkeligt tydeligt Vidnesbyrd om den Interesse, med hvilken hele dette Lovgivningsomaade omfattes af Offentligheden.

Jeg skal ikke her komme ind paa nogen som helst Enkeltheder i Lovforslaget, men blot særlig i Tilslutning til de Udtalelser, der er faldet fra de ærede Medlemmer Hr.

Vanggaard og Hr. N. P. Jensen, sige nogle Ord om den principielle Side af Sagen, som jeg i Tilslutning til de Ytringer, der under Sagens Behandling er faldet fra det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck og det ærede Medlem Hr. Refshauge, maa tillægge en afgørende Betydning. Det principielle Spørgsmaal er jo, hvorvidt man skal basere Alderdomshjælpen paa Forsikring eller Forsørgelse, paa en vederlagsfri Understøttelse eller paa det hævdvundne Princip: Hjælp til Selvhjælp. I de Bemærkninger, som ledsagede Lovforslaget ved dets Fremsættelse, hed det: Hovedformaalet med nærværende Lovforslag er „at fastslaa Ydelsens Karakter af en de gamle efter opnaaet 65 Aars Alder tilkommende *virkelig Ret*. Allerede ved Ændringen i Lovens Titel angives, at Ydelsen i Virkeligheden er en Pension eller Efterløn; men,“ hedder det videre, „Ydelsens Karakter af en Ret søges sikret dels ved, at Aldersrente skal ydes, naar Betingelserne foreligger, dels ved Indførelse af et fast aarligt Beløb.“

Dette Grundsynspunkt er atter og atter blevet fremhævet fra mange forskellige ærede Medlemmers Side, efter min Mening absolut ikke med Rette. Jeg kan ikke se, at man med Rette kan sammenligne to saa inkommensurable Størrelser som den foreslaaede Alderdomshjælp og Embeds- og Bestillingsmænds Pensionering; man kan det alene af den Grund ikke, at Tjenestemændene hver Maaned, naar de faar deres Gage udbetalt, afgiver en vis Procentdel af denne til Pensionsfonden og saaledes selv yder et direkte Bidrag til Sikring af deres Alderdom, ganske bortset fra, at de ved Siden af som alle andre Borgere svarer deres direkte og indirekte Afgifter til Staten. Derfor er pensionsberettigede offentlige Tjenestemænd i Sverige ogsaa undtaget fra den almindelige Folkeforsikringspligt, der ifølge den svenske Lov om almindelig Pensionsforsikring af 30. Januar 1913 paahviler enhver svensk Mand og Kvinde fra 16 til 66 Aars Alderen. For Tjenestemændenes Vedkommende drejer det sig saaledes om en Efterløn i Ordets virkelige Forstand, men saa længe Alderdomsforsørgelsen her i Danmark som hidtil udelukkende hviler paa vederlagsfri Hjælp fra det offentlige, fra Stat og Kommune, kan den efter min Mening ikke, som sket er i Regeringsforslagets Bemærkninger, ses under Synspunktet: Pension eller Efterløn. Hvad enten man vil kalde den Hjælp, der ydes efter dette Lovforslag, Alderdomsunderstøttelse eller Aldersrente eller betegne den med et hvilket som helst andet